Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. No. 36. JERSEY CITY and NEW YORK SATURDAY, FEBRUARY 22, 1997. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 22-го ЛЮТОГО 1997 р. Ч. 36. РІК CIV.

ЕКЗЕКУТИВА УАКР ВІДБУЛА НАРАДИ

Ню Йорк (Р. Барановський). — Тут у суботу, 25-го січня 1997 року, відбулися наради Екзекутиви Української Американської Координаційної Ради, якими проводила голова Уляна Дячук. У нарадах взяли участь теж голова Крайової Ради д-р Богдан Шебунчак і заступник голови Володимир Сохан.

Після прийняття порядку нарад і протоколу з попередніх нарад, що його прочитав протоколярний секретар Осип Труш, звітували члени Екзекутиви.

Про діяльність бюра УАКР у Вашінгтоні звітував директор бюра Ігор Гавдяк. Він передав через „Голос Америки" в Україну від УАКради різдвяні і новорічні привіти. 9-го січня репрезентував УАКР на семінарі, влаштованім організацією Інститутом ім. Кеннана і Фундацією для виборчих систем на тему: „Легальні і юридичні реформи в Україні". Доповідачами були: члени делегації Верховної Ради і Верховного суду України, Володимир Стретович, Олександер Лавринович, Віктор Шишкін і Віталій Бойко. Виступав теж федеральний суддя Америки д-р Богдан Футей. У переповненій залі більшість присутніх неукраїнці. На другий день був на прийнятті для делегації в українській амбасаді у Вашінгтоні, де знову більшість гостей — це американські урядовці, юристи і науковці.

10-го січня відбувся черговий семінар у Фрідом гавз на актуальну тему: „Закордонна політика Америки", на який була запрошена УАКрада. Тому, що він був зайнятий, заступала його дружина Наталія. Темою семінару питання „Чи промоція демократії повинна бути одною з головних цілей американської закордонної політики?". Присутніх приблизно 20 осіб, які репрезентували організації за людські права і різні етнічні групи. Головними промовцями були: голова Крайової фундації за демократію, голова Організації людських прав і представники Державного департаменту.

Амбасада України повідомила, що амбасадор України д-р Юрій Щербак буде в Ню Йорку 8-го лютого і хоче мати чергову зустріч з представниками українсько-американських крайових організацій.

(Закінчення на стор. 3)

ПАРЛЯМЕНТ ВІДКЛАВ РАТИФІКАЦІЮ УГОДИ ПРО АКТИВИ І ПАСИВИ СССР

Київ. — Верховна Рада 19-го лютого відклала ратифікацію угоди з Росією, згідно з якою Київ мав би відмовитися від совєтських активів в обмін за те, що Москва виплатить українську частину зовнішнього боргу СССР, повідомили засоби масової інформації.

Рішення українського парляменту поставило під сумнів домовлення Росії із західніми кредиторами про перефінансування совєтських боргів, однак російські урядові заявили, що ці домовлення залишуться незмінними.

За відкладення ратифікації угоди з Росією, аж поки Москва не компенсує Київ за українську частину активів, проголосувало 233 депутати, 70 було проти. Як відомо, під так званою угодою про „нульовий варіянт" свої підписи поставили в 1994 році колишній прем'єр-міністер України Віталій Масол і його російський партнер Віктор Черномирдін.

Стверджуючи, що Україна тоді підписала угоду під шантажем, депутати

(Закінчення на стор. 3)

Італійські сепаратисти активізуються

Мілян, Італія. — Цими днями в тут відбувся 3-ій з'їзд сепаратистського руху Ліґа півночі.

Спостерігачі відзначають поправлення і радикалізацію програми цього руху. Девізою другого з'їзду, який відбувся у 1994 році, був заклик Ліґи півночі боротися за федералістичну Італію, а тепер, у Мілані, сепаратисти вимагають цілковитого відокремлення провінції Падання і створення там незалежної держави.

Лідер Ліґи північної сенатор Умберто Боссі підкреслив у своїй доповіді на з'їзді, що відокремлення північної частини Італії від „злиденного півдня і деспотичного Риму" є „історичною неминучістю", однак у той самий час запевнив, що досягатиме цієї мети ненасильницьким шляхом. У. Боссі остеріг Рим, що падансці вже в травні цього року почнуть „податкову війну": вони не виповнюватимуть податкові декларації, а писатимуть на них заклики до створення „незалежної держави Падання".

Коментуючи мілянський з'їзд сепаратистів, прем'єр-міністер Італії Проді сказав: „Уряд знайде ефективний спосіб змусити своїх громадян дотримуватися закону".

Румунія хоче в НАТО

Париж. — Президент Румунії Еміль Константінеску сказав в інтерв'ю для французької газети „Фіґаро", що з військової і стратегічної точки зору кількісне збільшення Північно-атлантійського оборонного союзу без Румунії не має ніякого сенсу. Це інтерв'ю відбулося напередодні офіційної візити до Румунії президента Франції Жака Ширака.

На думку румунського керівника, „ось уже протягом двох тисяч літ Румунія перебуває за межами цивілізованого світу і чекає сиґналу зі Заходу". Він запевнив, що румуни очікують Ж. Ширака „з особливими почуттями, оскільки Франція і її президент висловилися за прийняття Румунії в НАТО і Европейський союз".

Е. Константінеску підкреслив, що для Румунії прийняття до НАТО важить набагато більше, ніж розв'язання економічних, політичних чи військових проблем. НАТО — це питання румунської національної гідности, тому треба зробити все, щоб Румунія увійшла у „першу хвилю" країн, які в найблищі роки стануть членами НАТО. „Мова йде не тільки про інтереси безпеки. Значно

(Закінчення на стор. 3)

Звинувачують у зловживаннях службовим становищем

Чернігів (Рух-прес). — Чернігівська обласна організація НРУ звернулася до міністра юстиції України Сергія Головатого з вимогою звільнити Миколу Бондаря з посту начальника обласного управління юстиції.

Причиною звернення стало зловживання службовим становищем М. Бондарем. Як встановив контрольно-ревізійний відділ, начальник нарахував собі премії на суму майже 4,000 гривень протягом року. Розслідуються й інші факти його зловживань.

Вимогу рухівців Міністерство Юстиції України покищо не задовільнило. Зате головного бухгальтера управління Валентину Піхед, яка оприлюднила начальницькі зловживання, було негайно звільнено з праці.

Захищають державну мову

Лубни. — На захист державної мови в Україні виступили міські організації НРУ, "Просвіти" та УРП.

У зверненні до міського виконавчого комітету представники партій та громадських організацій вимагають відновити діяльність комісії з впровадження закону про мови в Україні. Адже праця в цьому напрямку в Лубнах фактично не ведеться, а тому знову на вулицях з'являються вивіски російською мовою, повертаються до провадження документації у деяких підприємствах на "общепонятном язике", як повідомив Рух-прес.

Член Президії НРУ працював у Чечні

Київ. — Як повідомив Рух-прес, три дні на доручення голови Руху Вячеслава Чорновола працював у Чечні член Президії Центрального Проводу НРУ полковник Віктор Цимбалюк. Від імені В. Чорновола він передав запрошення посадникові Джохар-Гали (так тепер називається столиця Чечні — колишній Грозний) Лечі Дудаєву відвідати Україну.

З віцепрезидентом Чечні Вахою Атрсановим український полковник домовився про співпрацю Руху з урядом молодої держави. В. Цимбалюк повідомив, що 14-15-го березня у столиці Чечні відбудуться установчі збори об'єднання українців Чеченської республіки.

Л. Дудаєва запросив до себе в гості також львівський міський голова Василь Куйбіда. Візиту заплановано на 12-15-го березня. Посадники мають, "як сказано в запрошенні, "обговорити проблеми, які є спільні для наших міст, і визначити можливості і напрямки співпраці".

НРУ підтримав вимоги української громади в Польщі

Львів (Рух-прес). — Рада Львівської обласної організації НРУ оприлюднила заяву щодо 50-річчя депортаційної Акції "Вісла".

Цього року минає півстоліття від часу, коли в сумнозвісній акції майже 150,000 українців — мешканців Лемківщини, Холмщини і Підляшшя були вивезені з рідної землі та розсіяні на польських теренах.

Рухівці підтримали вимоги української громади в Польщі. Представники цієї організації наполягають на засудженні соймом Польщі злочинної Акції "Вісла" та на створенні державної програми повернення українців на рідну землю.

"Задоволення справедливих вимог української громади було б надійним фундаментом для виконання проголошеного президентами України і Польщі курсу на стратегічне партнерство між нашими країнами", — наголошується у заяві.

Упередження Росії до України зросло

Москва. — Президент України Леонід Кучма сказав в інтерв'ю російській „Незавісімой Ґазєтє" з 20-го лютого, що минулого року Росія ще з більшим упередженням почала ставитися до України, повідомила УНІАР.

„У Москві роблять вигляд, що Україна як суверенна незалежна держава не існує", — сказав він.

Президент зазначив, що добра воля Києва до діялогу і співробітництва постійно наштовхується на попередні умови і амбіції російської сторони. Водночас Л. Кучма не бачить принципових перешкод для підписання основних російсько-українських домовлень і готовий для цього піти на значні поступки.

Український Президент висловився також за зміну ідеології СНД, в якій переважає право сильного, тобто Росії.

Торкнувшись теми відносин України з НАТО, він заявив, що Київ і союз ідуть на зустріч один одному. Проте Л. Кучма виключив те, що НАТО може бути причиною непорозумінь між Україною і Росією.

Україна приватизує біля 40 великих підприємств

Київ. — Український Уряд постановив приватизувати 37 великих підприємств шляхом прямого чужоземного інвестування, повідомило 19-го лютого агентство Ройтерс, покликаючись на заступника прем'єр-міністра Віктора Пинзеника.

За словами урядовця, Кабінет Міністрів на своєму засіданні 18-го лютого схвалив більшість висунутих на розгляд приватизаційних проєктів. В. Пинзеник не назвав, якого типу підприємства будуть приватизовані, однак сказав, що це буде зроблено з допомогою прямих чужоземних кредитів, а не приватизаційних сертифікатів.

Чотири з п'яти приватизаційних проєктів, згідно з В. Пинзеником, відкладено для допрацювання. Серед них автомобільне підприємство АвтоЗАЗ, в яке зацікавлені інвестувати американська фірма Дженерал моторс і Дейву груп з Південної Кореї.

Голова Фонду Державного Майна (ФДМ) Юрій Єхануров сказав, що відкладено також приватизацію найбільшого в Україні миколаївського глиноземного заводу, який випускає алюміній.

Цього року Україна планує продати не менше 70 відс. акцій 3,000 великих і середніх підприємств. Представники ФДМ заявили перед тим, що вони сподіваються зібрати з цьогорічної приватизації 500 млн. гривень.

Як відомо, Україна прибавила з часу здобуття незалежности лише 1.4 блн. дол. чужоземних інвестицій. Наступного місяця парлямент має розглянути програму приватизації на цей рік.

Парляментаристи Росії хочуть пояснень від Л. Кучми

Київ. — Група російських депутатів надіслала Президентові України Леонідові Кучмі листа з проханням заперечити або підтвердити інформацію про те, що Київ начебто збирається віддати Севастопіль американській фльоті в обмін за швидке прийняття України до НАТО, повідомила 21-го лютого УНІАР.

„У Києві в умовах надзвичайної секретности на рівні експертів закінчено попереднє опрацювання питання про надання військово-морської бази в Севастополі 6-ій фльоті ЗСА в обмін за підтримку прискореного прийняття України до НАТО і фінансову допомогу Україні", — пишуть депутати Державної думи Російської Федерації, члени координаційної ради позафракційного депутатського об'єднання „Анти-НАТО".

Секретар Ради національної безпеки і оборони України Володимир Горбулін в офіційній заяві з цього приводу назвав цю інформацію фантастичною. Він підкреслив, що подібні заяви лише погіршують відносини між Росією і Україною.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ПРИЗНАЧЕНО НАЧАЛЬНИКА УПРАВЛІННЯ ВІЙСЬКОВИХ КАДРІВ

КИЇВ. — Міністер оборони України призначив нового начальника Головного управління кадрів Міністерства Оборони, помічника міністра оборони. Ним став генерал-майор Петро П'ятибрат, українець, народжений 15-го червня 1949 року в селі Бабичівка, Глобинського району на Полтавщині. Закінчив Московську загальновійськову командну школу, Військову академію ім. Фрунзе та Академію генерального штабу. Служив у Далекосхідній, Київській, Московській, Одеській, Прикарпатській військових округах, а також у групі совєтських військ у Німеччині. Останнім часом працював заступником начальника Генерального штабу Збройних Сил України.

ПРИПИНЕНО УПОВНОВАЖЕННЯ ЩЕ ДВОХ ПАРЛЯМЕНТАРИСТІВ

КИЇВ. — Київський міський суд за поданням голови Верховної Ради України Олександра Мороза розглянув чергові справи про сумісництво і позбавив депутатських уповноважень Руслана Боделана з групи "Незалежні" та Богдана Бойка з фракції Руху. Водночас до парляменту від Одеської области обрано нового депутата Андрія Звонаржа, першого секретаря Одеського обласного комітету Комсомолу. Він приєднався до парляментарної фракції комуністів. За словами А. Звонаржа, обравши його, молодь продемонструвала, що не згодна з курсом, який веде державу до розвалу. "Я складу присягу на вірність Україні, незалежній, перш за все, від чужоземного капіталу", — сказав наймолодший парляментарист А.Звонарж. Він народився в січні 1976 року, в КПУ вступив 1993 року, навчається на останньому курсі Одеського Державного Морського Університету, активно вивчає досвід господарювання в країнах південносхідної Азії, Західної Европи і Далекого сходу. Одеський обласний комітет Комсомолу очолив у березні 1996 року. Він також є керівником молодечої секції Одеської обласної Ради миру, стажером відділу договорів та аналізи зовнішньо-економічної діяльности одеського морського торговельного порту.

НАЦІОНАЛЬНЕ ПИТАННЯ І ПРЕСА

КИЇВ. — Спілка Журналістів України за сприянням Фонду Конрада Аденавера та Української Інформаційної Фундації провела конференцію на тему "Національне питання в Україні та засоби масової інформації". Перший заступник Державного комітету України з питань національностей і міграції Володимир Трощинський наголосив, що суттість національного питання в Україні полягає у вирішенні проблем етнічного відродження як українців, так і національних меншин. Він зазначив, що в Україні сьогодні виходить 1,300 російськомовних газет і 60 газет мовами інших національностей. На думку В. Трощинського, закони України щодо національних питань цілком відповідають міжнародним стандартам. Депутат Верховної Ради України, член Комісії з питань національних меншин Михайло Товт заперечив, сказавши, що закони добрі, але вони не виконуються і число газет мовами національних меншин зменшується. Крім того, ні разу не притягнено до відповідальности осіб, які розпалюють міжнаціональну ворожнечу. Учасники конференції прийшли до спільного висновку, що національне питання необхідно вирішувати толерантно.

ЗУСТРІЧ О.МОРОЗА З АМБАСАДОРОМ ЯПОНІЇ

КИЇВ. — Голова Верховної Ради України Олександер Мороз зустрівся з амбасадором Японії Юдзі Куракавою. Мова йшла про необхідність поглиблення відносин між обома країнами. На думку О. Мороза, міцний потенціял Японії зумовлений тим, що базується він на власному капіталі держави. Керівника українського парляменту "турбує насичення економіки України американськими долярами". Він оцінює це як неґатив української фінансової системи з одного боку і недоліки фінансової системи ЗСА з другого боку. Водночас О. Мороз висловив сподівання, що в Україну прийдуть японські інвестиції та запевнив, що парлямент готовий законодавчо врегулювати всі питання для успішної співпраці між Україною та Японією. Голова парляменту вважає, що до кінця першого кварталу бюджет на 1997 рік буде ухвалено. Японському амбасадорові О. Мороз порадив зустрітися з депутатами із групи міжпарляментарних зв'язків з Японією та відвідати Дніпропетровське і Харків. Ю.Куракава запросив О. Мороза відвідати Японію у зручний для нього час.

РЕОРГАНІЗУЮТЬ РИНОК ДЕРЖАВНИХ ЦІННИХ ПАПЕРІВ

КИЇВ. — Голова Національного Банку України Віктор Ющенко запропонував якісно реорганізувати ринок державних цінних паперів. За його словами, нині фондовий ринок в основному визначає ціну національних грошей. Так у 1996 році обіг фондового ринку склав 3.300 блн. гривень, а чисті кредити всієї банкової системи склали тільки 800 млн. гривень. У 1997 році загальна сума залучених грошей на фондовому ринку склала 2.235 блн. гривень. Доля нерезидентів у купівлі облігацій державної внутрішньої позики складає 250-300 млн.дол. Для залучення ресурсів у сферу кредитування, зниження банкових ставок і стабілізації валютного ринку передбачається запровадити щоденні авкціони для первинного розміщення державних цінних паперів. "Практику роботи нерезидентів необхідно змінити радикально", — наголосив В. Ющенко. Нерезиденти повинні працювати на ринку на тих же умовах, що і резиденти — через комерційні банки України та Українську міжбанкову валютну біржу. Це дасть змогу банкам збільшити ресурси для кредитування економіки.

В АМЕРИЦІ

ВЕРХОВНИЙ СУД ЗСА минулої середи, 19-го лютого, підтримав рішення нижчих судів про те, щоб усі протести відбувалися на віддалі принаймеше 15 стіп від входів чи заїздів абортних клінік у нюйоркському стейті, котрі в 1990-их роках були прицілом голосних протестів. Ця настанова Верховного Суду вказує на попередньо схвалений охоронний підхід для тих, які бажають мати доступ до згаданих клінік. Подібне схвалення у 1994 році було здійснене також для Флориди.

СЕНАТОР ДЕМОКРАТ З ОГАЙО Джан Ґленн, колишній астронавт, який був першим американцем, який здійснив орбітний полет довкруги Землі, плянує повідомити про те, що не буде вп'яте кандидувати у виборах наступного року. Не є таємницею і те, що популярний губернатор Огайо, республіканець Джордж Войновіч, вже давніше заповідав, що плянує в 1998 році кандидувати на місце Дж. Ґленна до Сенату ЗСА. Тому, що на думку багатьох Дж. Войновіч може виграти, якщо Дж. Ґлен не кандидуватиме, то це не надто до вподоби демократам, які втратять ще одне місце в Сенаті. З цього приводу демократи включно з Президентом намагаються переконати Дж. Ґленна щоб таки кандидував, але він покищо не піддається.

У СВІТІ

У НЮ ДЕЛІ, СТОЛИЦІ ІНДІЇ, відбулося у вівторок, 18-го лютого вінчання 25-річної Пріянки Ґанді, дочки, внучки і правнучки прем'єр-міністрів цієї країни з 27-річним підприємцем Робертом Вардою. Традиційна двогодинна церемонія ґіндуського вінчання відбулася у домі Соні Ґанді, матері молодої під дуже сильною охороною. Батько молодої Раджів Ґанді був убитий 1991 року в часі виборчої кампанії, її бабуня Індіра Ґанді була убита 1984 року отже сильна охорона не була нічим дивним.

ЗГІДНО З ПОВІДОМЛЕННЯМ мехіканських властей, генерала Хезуса Ґутієреза Ребольйо, керівника мехіканської протинаркотичної програми, оскаржено у співпраці з торгівцями наркотиків ще у четвер, 6-го лютого, але ЗСА довідались про це тільки минулого вівтірка, 18-го лютого. Тим часом, невідомого нічого про підозріння мехіканських властей щодо його неґальних стосунків, американські урядові чинники відбули з ним зустріч у справі спільних заходів у поборюванні наркоманства в обидвох країнах і подали йому цілий ряд таємних інформацій. З уваги на його ув'язнення, ЗСА тепер мусять змінити свої пляни та сподівається, що він не використав повірених йому інформацій.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446
(914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Без компромісів не обійдеться

Під час недавніх відвідин Вашінґтону прем’єр-міністер Росії Віктор Черномирдін не крився, що поряд з іншими питаннями, які він мав намір обговорити з керівниками З’єднаних Стейтів Америки, чи не першозначним було перестерегти Вашінґтон щодо можливих результатів поширення НАТО на схід. Російський прем’єр дав зрозуміти вищому американському керівництву, що поширення НАТО піде на користь, насамперед, російським шовіністам у їх бажанні повернутися до протистояння між Росією і Заходом. Попередження В. Черномирдіна не стало сенсацією. А вже через тиждень після його повернення з Вашінґтону додому дорадник президента Боріса Єльцина з питань закордонної політики Росії Дмітрій Рюріков заявив, що Росія “мусить мати беззаперечне право вета в усіх справах, які стосуються безпеки в Европі”, і відмову в такому праві назвав “дивною, несправедливою і помилковою”.

Ще далі пішов секретар Ради безпеки Росії комуніст Іван Рибкін, який запропонував, щоб у новій воєнній доктрині передбачити право Росії в конфліктній ситуації першою застосувати ядерну зброю. Те, що І. Рибкін “заспокоює”, нібито мається на увазі нанесення ядерного удару Росією лише у випадку нападу на неї НАТО, і навіть те, що офіційний представник російського президента Сєргєй Ястржембський спробував дистанціюватися від слів І. Рибкіна, втішає не надто. Секретар Ради Оборони Росії Юрій Батурін під час відвідин Молдови також ніби скритикував не надто, м’яко кажучи, дипломатичну заяву свого колеґи з Ради безпеки. Адже Москва за Міхаїла Ґорбачова чітко зобов’язалася не вживати таку зброю першою, і президент Б. Єльцин підтвердив це зобов’язання Росії. Ю. Батурін заявив, що Росія не може лякати світ ядерним ударом навіть при загрозі неядерного на неї нападу, і тільки тоді могла б до цього вдатися, коли була б атакована такою зброєю.

Всі ці розмови навколо можливості—неможливості застосування згаданої геростратівської зброї у вирішенні стратегічних політичних питань вже самі по собі є нездоровим симптомом, що лякає чільних керівників деяких країн. Скажімо, віцепрем’єр Атлантійської ради Великобританії Гю Геннін на шпальтах англійського щоденника “Дейлі Телеґраф” закликав свій уряд оголосити вето прийняттю до НАТО країн Східньої Европи. Більше того, він називає такий крок провокаційним, що загрожує війною з Росією. Як бачимо, російська погроза атомним кийком діє. Наче перестерігаючи нових кандидатів до НАТО, той же Г. Геннін твердить, що Захід, скоріш усього, зрадить східньоевропейські країни. Що ж: Східня Европа, в тому числі й Україна, звикла до того, що її зраджували. Водночас вона, виглядає, зробила історичні висновки, а тому має намір вступати до згаданого товариства не як другорядний сателіт, що тільки шукає захисту, а як повноправний і сильний член. Отже, Захід повинен усвідомити, що у великій його політиці маленьких хлопчиків для биття на цей раз не передбачається.

Понад рік обговорювалася справа ремонту чи не ремонту протиатомного бункера біля Бад Нойнар в Німеччині для канцлера Гельмута Коля та інших німецьких політиків. Вирішили ремонтувати. Критики цього дорогого проєкту вказують, що до кінця 1999 року, тобто за неповних три роки, німецький уряд перенесеться до Берліну, в околицях якого є достатньо подібних об’єктів, збудованих ще для Еріха Гоннекера. Цієї зауваги не почуто. Очевидно, нинішній німецький політичний олімп має свою думку щодо того, наскільки гарантованою є безпека в Европі навіть протягом отих найближчих років...

В зв’язку з останнім виникають реторичні запитання: хто з тверезо думаючих людей (росіянин, німець чи будь-хто) може нині розраховувати, що вбережеться хай і під 100-метровими стелями протиатомових сховищ? Та якщо й припустити, що в результаті ґльобальної ядерної катастрофи збережуться уряди навіть усіх держав світу, то як вони уявляють дальше своє існування? Ну, з’їдять запаси харчів, вип’ють придатну для споживання воду. А далі що: знову до кам’яно-печерного віку, фігового листка, дерев’яного рала і натурального міжплемінного обміну?.. Ні: без компромісів не обійтися. Ось про що, поки ще не пізно, повинні подумати розгарячілі в по суті безплідних на тлі загрози, яка чекає світ, дискусіях та найблискучіших популістських вивертах політичні голови світу, який ще, наразі, маємо. Може, це, нарешті, станеться під час очікуваної зустрічі президентів двох його найбільших потуг у Гельсінкі?

Дай, Боже!

Петро Грицак

СЦЕНАРІЙ МАЙБУТНЬОЇ ВІЙНИ

Всі більші держави від часу до часу аналізують можливості майбутньої війни й переводять усякі уявні „воєнні гри”, де в найбільш реалістичний спосіб дискутуються найновіші застосування теперішньої військової технології супроти можливих противників.

Автори — не фантасти

Описи таких уявних паперових кампаній є подані у книжці К. Вайнберґера (секретаря Департаменту оборони за президента Роналда Реґена) та П. Швайцера, із передмовою Марґарет Тачер, колишнього прем’єр-міністра Великобританії. Для українців у тій книжці, під назвою „Найближча війна”, спеціяльно цікавою є уявна кампанія нової імперської Росії — спочатку проти Польщі, а пізніше проти майже цілої континентальної Европи, яка мала ніби початися у лютому 2006 року несподіваним, скритим нападом на поляків, бенкетуючих безжурно (як це вже не раз траплялося в польській історії) близько білоруського кордону коло Білостоку, у гарній віллі, можливо, в самій Біловезькій Пущі. Зібралися там цілий польський уряд та верхівка польської армії, і „спецназ” ліквідує їх заавансованими терористичними методами дослівно у млі ока, „як котів”. Польща обезголовлена, нема більше уряду, армія залишилася без проводу.

Російські танки Т-80 прямують через польську територію без жодних перепон, бо їхнє реактивне опанцирення хоронить від польських розпучливих намагань ті танки знищити, тим часом у повітрі російські літаки скоро очищують польську державну територію від польського летунства. Тому що напад був такий несподіваний, із відповідальних поляків залишився у живих тільки заступник міністра оборони, якийсь В. Радкевич, ніби здібний технократ, маленький, лисий, із грубими окулярами, що видається, на перший погляд, цілком нездатним до ведення польської оборонної стратегії, у порівнянні із своїми російськими, надзвичайно спритними, безоглядними противниками!

Обов’язковий „напівукраїнець”

Хто ж виступає по російській стороні? Сам наказ на наступ дає російський президент Каращук (підкреслено у книжці, що це є „напівукраїнець”) якого навіть саме ім’я носить для забобонних москалів якусь суґестію „кари” та одночасно хитрости хижої риби, „щупака”! Він колишній здібний офіцер, дослужився до генерала. Потім, коли економічна й політична ситуація в Росії сильно погіршилася („гласность” переміняється на „наглость”, а „перестройка” переходить у „пєрєстрєлку”), він кидає армію та через якісь спеціяльні президентські вибори у 2000 році стає президентом — на підставі крайніх популістичних та російських шовіністичних гасел. Стає зараз по виборах на чолі червоно-брунатної коаліції і, відкинувши передвиборчі обіцянки, говорить тепер про конечність реанімації російської імперії під двоголовим орлом. Політична кар’єра Каращука є дещо подібна до фактичного приходу до влади Лукашенка в Білорусі, а „військова” може сміло сьогодні стосуватися не одного російського генерала-яничара з українців, вихованих у большевицькому дусі, які готові утопити без великої надуми, цілий світ у крові (як, видно, думають ще й тепер деякі американці).

Каращук вступає на шлях міжнародної авантюри, розуміється, тільки після приєднання чи „альянсу” із Білоруссю та Україною у 2001 році, після того, як російська „передова технологія” вибудувала, у глибокій таємниці в непередбачений ніким спосіб, добре функціонуючу систему оборони від керованих ракет. Ніхто такої оборони, включно з Америкою, тепер, тобто у 2006 році, не має, й той факт Каращук брутально використовує: зараз по Польщі атакує наперед звичайною, а потім ядерною зброєю Чехію та Німеччину. Між іншим, напад на Німеччину здійснюється на підставі оскарження, що Німеччина є відповідальна за масакру поляків коло Білостоку трохи раніше. Тепер, коли Франція скеровує зі свого славного ядерного арсеналу ядерну ракету проти Росії, москалі без найменшого труду її зістрілюють! Американський президент Сент Джан приходить, на підставі опінії своїх вірних дорадників до переконання, що Америка сама є загрожена, і в теперішній ситуації аж ніяк не може допомогти своїм союзникам із НАТО. Евентуально, Франція та Німеччина капітулюють і є окуповані російськими військами, яким також помагають білоруські та українські дивізії.

Перевищили Сталіна

Нова російська імперія сягає тепер від Атлантійського до Тихого океану. До окупованих держав належать також Австрія, Бельгія, Голляндія, Данія, Литва й Мадярщина. Навіть Сталін не досягав такого!

Тим часом, одначе, Америка гарячково розбудовує систему наймодернішої протиракетної оборони, про яку москалям навіть не снилося. Тому коли 8-го листопада 2008 року російський амбасадор, в парадній військовій уніформі, із численними орденами, приходить до Овальної кімнати та в ароґантний спосіб вимагає від президента Сент Джана щорічного відшкодовання у сумі 100 більйонів долярів, ніби за „попередні злочини супроти слов’янського народу”, Сент Джан має сміливість відмовити! Дорадники переконали президента, що американська протиракетна система готова до дії! У Москві не можуть із тим погодитися, але виходить, тут книжка не подає деталів, що Америка не піддалася новій спробі шантажу ядерною війною. Тим разом американські технологи не переспали, є чим оборонитися — світ врятований від геґемонії нової „імперії зла”!

З „ідей” Солженіцина

Для українського читача цікавим є тут спосіб думання провідних американських особистостей: кровожерливий, опортуністичний президент Каращук — це чомусь „напівукраїнець”, із виступаючими вилицями, з великими, скляними синіми очима, якого саме тільки ім’я наганяє страху на забобонних москалів — одним словом, якийсь фактичний виродок — все таки пов’язаний із Україною, а хоче за всяку ціну відновити російську імперію. Україна та Білорусь уже якось ніби „приєдналися” до імперії „братніх словян”, десь у стилі маячень самого А. Солженіцина. Цікавою є теж передмова М. Тачер: вона говорить про неоправдану евфорію, після якоїсь ніби „перемоги” в холодній війні. Каже, що нові системи оборони, яких створення та випробування може брати ще роки, не можуть бути еліміновані сьогодні. Бо завжди можуть прийти (як у цій книжці) непередбачені комплікації у міжнародних відносинах. Тому не можна загирити технологічної переваги Америки, для добра цілого світу, щоб не опинитися на ласці якогось безоглядного, культурно примітивного противника, що намагається за всяку ціну здобути світову геґемонію.

Унеможливмо цей сценарій

Між іншим, М. Тачер, яка у 1990 році, будучи в Києві, досить ароґантно порівнювала Україну зі стейтом Каліфорнія, призналася у своїх недавно виданих споминах, що це було певною помилкою, бо українці її цілком гостинно приймали. Це є в контрасті до деяких відомих виступів американських політиків в Україні, від яких чуємо неоправдані закиди й досить неприхильні поради, що належить робити, і які реакцію українців далі трактують як неспроможність слухачів оцінити, що для них є найкраще в даній політичній ситуації. Одначе, головним висновком для українського читача, після прочитання тих рядків, повинно бути переконання: треба все зробити, щоб „сценарій” добровільного прилучення України до російської імперії ніколи не здійснився. Сама книжка, тут реферована, є важлива тим, що її писали відомі, колись дуже успішні, політики, а не якісь сфрустровані бюрократи.

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про чотири стіни і трохи тепла, але не тільки від печі

Якось після „дванадцятки” у церкві св. Юра в Ню Йорку довелося мені переїздити сьомою вулицею годину пізніше. Сходи до церкви були порожні, ґрата опущена, хідник також безлюдний, але на протилежному боці вулиці все ще стояли групками люди, явно із „четвертої хвилі”, і розмовляли, не зважаючи на холод лютневого дня.

Було ясно, що вони діляться своїми переживаннями, досвідом, а може проблемами у цьому єдиному місці, де можна зустрітися раз на тиждень. Ми вже давно завважуємо, що саме ці новоприбулі, спраглі духовної поживи, заповнюють церкву, яка поступово порожніла, а тепер наповнюється новою хвилею побожних, що шукають тут потіхи, яку дає „почуття ліктя” ближнього, а з ним внутрішнього тепла, так потрібного у перших місяцях складного життя в нових обставинах.

Думаю, що це саме діється в інших місцевостях та біля інших церков, бо тут є найбільш зрозуміле пристанище для усіх загублених і розгублених. Коли маю нагоду розмовляти з людьми, що недавно приїхали, то завжди чую ствердження, що саме біля церкви можна зустрітися, розпитати за роботою, за новинами. Так воно діється вже від довшого часу, а якось не завважуємо змін. Всі зустрічі далі відбуваються під церквою на вулиці, під вітром і дощем, коли ми вже їдемо в теплих автах домів.

Чи так важко знайти для „четвертої хвилі” чотири стіни, трішки тепла фізичного, а з тим можливості зайти до привітного приміщення, без обов’язку платити вступ, а просто, щоб було місце, де можна сісти, поговорити, а може знайти пораду чи обмінятися досвідом? Чи мусимо ми, що тут живемо вже довго, споглядати на наших земляків, які щойно зачинають боротьбу за існування, з такою зверхністю та нехіттю, як це можна часто тепер зауважити і, як не дивно, також „під церквою”? Чому так нам байдужа їхня доля і так нерадо помагаємо їм у їхніх проблемах?

Скажуть дещо обурені читачі О-КИ, що надто часто вона порушує цю одну тему, тож може досить, бо вже нецікаво читати. Але чи можу перестати, коли знаходжу майже кожного дня на своєму столі в редакції листи від тих незнаних мені нових приїжджих, переважно жінок, які шукають розради, зрозуміння їхньої долі, відповіді на десятки питань, або просто можливости виплакатися, бо кожна літера буває тією безшелесною сльозою зболеної душі. А в кожному листі — подібний рефрен, подібне бажання зустрічі із земляками. Таких листів стає щораз більше, а у мене, крім пера і телефону, немає допоміжної зброї.

Якось ніяк не хочемо ми, давноприбулі, зорганізувати правильну поміч, — не грішми, а словом, розвагою, теплою домівкою, місцем, в якому могли б наші земляки зустрічатися з нами і зі собою. Часто чуємо закиди, що новоприбулі не ходять на „наші” імпрези, що не є членами „наших” організацій. А чи застановилися ми хоча раз над тим, що вкладки до наших товариств тепер високі, а ще вищі вступи на імпрези? Якось ніде ще я не бачила зазначеної знижки для „четвертої хвилі”. А її члени приїхали сюди, щоб заробити і післати зароблене рідним, що тепер без платні і без можливостей самим здобути досить гроша на прожиття в краю. І кожний тут самітний, з родиною „там” та гарячим бажанням їй допомогти. Хто бачив той бездонний сум у їхніх очах і хто знає як цей сум розвіяти? Серед листів, що дістаю, в одному знайшла витинок із газети „Високий Замок” з розповіддю Ольги Курпіль, яка повернулася із стажування в ЗСА до рідного Львова. У її спостереженнях заболіло мене, коли каже, що „єдинокровні” часто трактують гострим словом краян як жебраків, та ще дала як приклад побажання священика своїм парафіянам „щоб до них не приїхала родина з України”... Болить таке читати, може тому, що знаєш, що правдиве.

Болить також бачити, що „четверта хвиля” не має від нас зорганізованої помочі, не має домівок, принаймні чотирьох стін і горстки безінтересовних випромінювачів людського тепла. Болить, зокрема, коли їду в Ню Йорку другою авеню, де на короткому відтинку є аж п’ять українських домів, яких приміщення більшістю стоять порожні. І завжди пригадуються мені давно сказані, але досі актуальні слова Лева Лепкого, які так часто мені повторяв: „Будуєте, купуєте, а колись все це каміння буде стояти пусткою”... Так воно і є. А тим часом члени „четвертої хвилі” використовують підшиту вітром безкоштовну домівку, щось на подобу „всенародного дому”, на хіднику біля церкви.

О-КА

О. К.

Три публікації колишніх в’язнів

II

Надзвичайно важкими були початки в кожному таборі, однак підпільна дія наладнувала національні сили і додавала енерґію протиставитися темним типам та всякому ворожому теророві. Без національньої самоорганізації важко було не піддатися довкільній злочинності. Велику ролю відігравали ті в’язні, які посвячувалися внутрішній організаційній праці, яка теж була дуже небезпечною, бо за нею зорили ґестапівські донощики.

Хоч українські політичні в’язні походили з різних окупаційних теренів, та серед їхньої праці поділів не було. Не було теж поділу серед націоналістів, щойно вже на волі зарисовувався двоподіл. Національний солідаризм диктував тісну співпрацю одних з одними.

Відмітив автор теж велику опіку в’язнів західніх теренів України над українським молодняком східньої України. Відомо, що зі східніх земель окупант вигортав цей молодняк на невільничу працю в Німеччині. Хлопці оправдано бунтувалися і вивтікували з праці. Їх ловила місцева поліція і доставляла до концентраційних таборів. Це відбувалося в тисячах і в тисячах, вони гинули наслідком недоживлення та важкої праці. Тисячами перебували такі в’язні в Бухенвальді, Мавтгавзені, Саксенгавзені та інших таборах. В Авшвіці кілька сотень цих в’язнів зашпилювали фенолем. Цим смертноносним ділом „славився санітетсдінст” Клєр.

М. Марунчак також накреслив в своїй праці важкий змаг Світової Ліґи Українських Політичних В’язнів, щоб в концентраційному таборі Ебензее вшанувати своїх друзів окремим пам’ятником тим, які там погинули. Тут вони переконалися, що Гросс-Розенівські українофоби, які мордували Івана Феденка, залишили своє коріння ненависництва в Мавтгавзенівському „Ґезельшафті”. Понад п’ять років тривав змаг, але правда таки взяла верх.

Вступ до праці „Українські політичні в’язні” написав д-р Мирослав Прокоп, провідний член підпілля Другої світової війни, а обкладинку оформила Оленка Вітик-Войтович, колишній в’язень Равенсбрюку. Названа книга є достовірним довідником для тих, які студіюють добу українського державного будівництва. Організація Українських Націоналістів понесла в тому часі великі втрати.

При кінці 1996 року появилася в Ню Йорку праця д-ра Миколи Климишина „В поході до волі”. Це другий том спогадів названого, якого перший появився в 1991 році.

М. Климишина схопило ґестапо в часі походу його похідної групи до Києва. Він був її провідником. З Житомира доставило ґестапо до Львова на Лонцького, опісля до Кракова, а вкінці до Авшвіцу. Звідтам видістався він на волю при кінці війни. В своїх спогадах М. Климишин обговорює працю похідних груп в Україні та їх безоглядне переслідування і фізичне нищення спеціяльними командами ґестапо. Хто попався в їхні руки, був наставлений на фізичну ліквідацію. Для таких було щастям, якщо вони могли попасти в німецький концентрак.

В Авшвіці М. Климишин був підпільним старостою (провідником) і по-батьківськи опікувався потребуючими українськими в’язнями. Його в’язничний стаж високо цінили політв’язні нацистських концтаборів. За ним була історія Варшавського процесу в справі міністра П’єрацького та його блискуча поведінка на цьому процесі. Довгі роки він сидів у в’язницях Равіч та Сєдльце. Кілька місяців перед розвалом Німеччини ґестапо звільнило його, бо надіялось, що серед українців знайдуться ще політичні сили на кооперацію з ними. Виявилось однак, що шануючі себе політичні чинники не бажали навіть говорити з ними. До таких належав Микола Климишин. Він теж належав до перших будівничих української громади в Німеччині та Европі. Він теж посвятився ще раз своїм студіям, які перервав в часі Варшавського процесу. Автор праці „В поході до волі” пише цікаво і легким розповідним стилем. З його спогадами варто ознайомитись.

Всі три видання можна набути в Світовій Лізі Українських Політичних В’язнів, пишучи на адресу: World League of UPP, 296 Knowles Ave., Winnipeg, Man. R2G 1E2, Canada.

Олексій Ковалевський

* * *

Щось журне, щось тягуче, безмежне
Забринить у легкій ковилі —
І летить моє горе важезне,
Наче птах. І зникає в імлі...

А услід козарлюга — на списі
Бусурменська жива голова —
Всі її блискавичнії мислі,
Всі її громовержні слова.

Та козацька душа не святкує
Перемоги — ніколи й ніде.
Наші думи — не моляться всує.
Наша вись — підземельно гуде!

Летимо непростимо-гріховні,
Мовчимо в каятті, як святі,
Не сонце, а багаття жертовні
Нам судились на вічній путі.

ВСЬОГО ДВА ТИЖНІ ПІСЛЯ заклику до Конґресу, змінити існуючі правила збирання грошей для виборчих кампаній, президент Билл Клінтон у вівторок, 18-го лютого, прибув до Ню Йорку, де на приватній вечері в домі Джей Шелбі Браєна, керівника однієї із фірм телезв'язку, зібрав на потреби Демократичного комітету сенатських кампаній понад мільйон дол. За цей крок Президента гостро скритикували угрупування, котрі поборюють вплив фінансових датків на рішення державної політики.

ПЕРЕГОВОРИ З ПРИЦІЛОМ розв'язки втечі Ґванґ Янґ Йопа, значного державного урядовця Північної Кореї, почали на восьмий день у середу, 19-го лютого, давати проблиски надії на можливе позитивне закінчення цієї справи. Найперше поважна японська газета подала вістку, що згідно з натяками північнокорейського державного урядовця у Пекіні, що його країна не буде робити труднощів у виїзді з південноккорейської амбасади згаданого втікача Ґванґ Янґ Йопа. Немов для підтвердження того, лідер Північної Кореї Кім Йонґ Іль у своєму виступі на державному радіо сказав, що „боягузам" немає у них місця.

НОВІ СТАТИСТИЧНІ ДАНІ оголошені Департаментом торгівлі в середу, 19-го лютого, вказують що у грудні дефіцит ЗСА значно збільшився, а це у висліді піднесло загальну суму до 114.2 блн. дол. Економісти ствердили, що це найбільший цього роду зріст дефіциту від 1988 року. Причиною цього на їхню думку, є зменшення експорту і збільшення імпорту, що є ознакою зросту вартости доляра на міжнародному ринку.

УРЯД ЗСА ПОВІДОМИВ СВОЇХ громадян про те, що заводить нове телефонічне число 311 для викликів поліції чи інших місцевих установ у справах ненаглої потреби. Метою цього кроку є допомогти звільнити від постійно зайнятого телефонічного поліційного числа наглої потреби 911, яке громадяни вживають у кожній потребі. Як повідомляє Департамент юстиції, спроба впровадження цього нового телефонічного числа виявилася дуже успішною у Лос Анджелесі і тому її запропоновано іншим громадам в країні.

Парлямент...

(Закінчення зі стор. 1)

зажадали від Росії повної інформації про колишні резерви совєтських банків. Вони також дали завдання Урядові повернути Україні 16.37 відс. совєтського золота і діямантів або дістати грошову компенсацію. Крім того, парлямент зажадав повернення 700 млн. дол, заморожених на валютному конті в совєтському банку Внєшекономбанк.

Заступник прем'єр-міністра Віктор Пинзеник сказав, що рішення парляменту було розумним компромісом. За його словами, Україна не відмовилася від „нульового варіянту", а дала завдання Урядові вияснити кілька важливих питань.

Один із західніх дипломатів заявив, що голосування в українському парляменті пошкодить Росії у перефінансуванні совєтського зовнішнього боргу. Домовлення з Паризьким і Лондонським клюбами комерційних банків-кредиторів про це базувалися на припущенні, що Росія вирішила з колишніми республіками всі питання совєтських активів і пасивів. Проте Україна є єдиною державою СНД, яка не ратифікувала угоди у цій справі з Росією.

Як відомо, Москва взяла на себе зобов'язання сплатити всі колишні борги СССР і домоглася від Паризького клюбу перефінансування 40 блн. дол. впродовж понад 25 -років, і від Лондонського клюбу 35 блн. дол. до 25 років.

Однак заступник міністра фінансів Росії Міхаїл Касьянов сказав, що рішення парляменту України ніяк не вплине на домовлення щодо перефінансування боргів.

Перший заступник Центрального банку Росії Сєрґєй Алєксашенко теж заявив, що відкладення ратифікації Україною нічого не значитиме, бо, за його словами, Росія визнана в світі єдиним законним правонаступником активів і пасивів СССР.

Один з лондонських торгівців підтвердив, що рішення Верховної Ради не вплине на російський борг. За його словами, це справа двосторонніх відносин між Україною і Росією.

Пам'ять про генерала П. Григоренка стукає в наші серця

Св. п. ген. П. Григоренко

У п'ятницю, 21-го лютого, сповнилося 10 років з того дня, як на 80-му році життя перестало битися серце великого сина України, генерал-майора колишньої совєтської армії Петра Григоренка.

Народився П. Григоренко 16-го жовтня 1907 року в українській селянській родині на Запоріжжі. Лиха доля спіткала його ще в ранньому дитинстві. Мати померла, коли йому не було і трьох років, а в семирічному віці втратив і батька. Безрадісне сирітське життя змусило 11-річного Петра залишити рідне село. Діставшись до міста, він вступив до фабрично-заводської школи, бо там давали місце в гуртожитку і якусь їжу. Пізніше працював на Донбасі машиністом і слюсарем. Та поклик до знань вів його далі і через два роки П. Григоренко опинився за межами України. Його вихованням цілковито зайнялася совєтська пропаґандивна машина. А що був він дуже здібним, то жадібно зачитувався літературою, яку щедро пропонувала тоді ще молода совєтська держава.

Успіхи у навчанні згодом привели його у вищу військову школу. Закінчивши військову інженерну академію у 1934 році, П. Григоренко командував спочатку батальйоном, а під час Другої світової війни — дивізією. Був двічі тяжко поранений, нагороджений чотирма орденами і сімома медалями. Після війни зайнявся науковою працею, став кандидатом наук, написав понад 60 наукових праць, працював викладачем і керівником кібернетичного відділу у московській Військовій академії ім. Фрунзе.

В різні роки, у різних містах увагу його не раз привертали повідомлення про судові процеси над "ворогами народу", але, як і всі вихованці Комсомолу та Компартії, П. Григоренко довіряв совєтській пропаґанді. Згодом сумніви все ж почали закрадатися у його думки: звідки ж узялося так багато "ворогів"?

Гострий, допитливий розум і безмежна любов до людей змушували його аналізувати події, дошукуватися істини.

Через деякий час розпочалися сталінські чистки і в армії. Чекісти арештовували й розстрілювали разом з родинами людей, яких Григоренко добре знав і був певен, що то не є вороги.

Прозріння приходило поволі, а коли він збагнув усю правду про те, що роблять комуністи, прикриваючись фальшивими гаслами, рішуче виступив проти їхньої деспотії.

Це сталося 1961 року. Будучи генералом совєтської армії, П. Григоренко розумів, що його розстріляють, або закатують в інший спосіб, але миритися з тим, що влада нищить невинних людей, він не зміг. Виступив в академії із критикою Микити Хрущова та закликом до демократизації Комуністичної партії. Того дня життя його різко змінилося. Спочатку його перевели на Далекий Схід, але й там він продожив виступати за демократичні принципи, поширював летючки і невдовзі був арештований.

П. Григоренка позбавили генеральського чину, кинули до спеціяльної каральної психіятричної лікарні, де піддавали жорстоким тортурам — моральним, фізичним і хемічним.

Дружина Зінаїда боролася за його визволення мужньо і самовіддано. Нарешті, через шість років їй це вдалося. "Лікарі"-психіятри вкрай підірвали здоров'я генерала Григоренка, але дух його не зломили. Звільнившись 26 червня 1974 року, знесилений, хворий на діябет, гіпертонію та інші недуги, П.Григоренко змушений був працювати прибиральником, щоб заробити на хліб. Таку ж працю дістала і його дружина. На іншу їх не брали.

У вільний від праці час генерал Григоренко продовжував боротьбу за права людини, виступив на захист репресованого кримсько-татарського народу, приймав удома величезну кількість людей, скривджених владою, оприлюднював їхні розповіді, скликав пресові конференції, розповідав усе закордонним журналістам. Співпрацював з академіком Андрієм Сахаровим, письменником Миколою Руденком, став членом Московської Гельсінкської Групи а також одним із засновників Української Гельсінкської Групи і її московським представником.

І завжди поряд з ним була вірна дружина — Зінаїда Григоренко. Коли вона була зовсім юна, чекісти без будь-якої провини розстріляли її першого чоловіка, тоді — другого. А третього — П. Григоренка — пощастило вирвати з їхніх пазурів. Невдовзі лікарі виявили в генерала Григоренка важку хворобу, що потребувала операції. В СССР на той час такі операції ще тільки вчилися робити і він звернувся по дозвіл на тимчасовий виїзд для лікування в Америці.

Щоб припинити його правозахисну діяльність у центрі Москви, власті охоче дозволили виїзд. У грудні 1977 року він виїхав, а через кілька місяців його позбавили совєтського громадянства. Отже повернутися Григоренко уже не зміг.

Американські лікарі продовжили його життя на 10 років. Генерал П. Григоренко багато працював і в еміґрації, написав і видав спогади, був членом Закордонного представництва УГГ, зустрічався з американським Президентом, виступав в ООН та інших міжнародних організаціях, робив усе можливе для визволення українських, татарських та інших політв'язнів, які каралися в совєтських тюрмах за свої переконання.

Не зважаючи на те, що з 13 років Григоренко навчався, жив і працював у Росії, він ніколи не переставав любити Україну. Борючись за права людини і громадянина, захищаючи права кримських татар, П. Григоренко завжди думав про Україну і вважав, що, розхитуючи тоталітарну державну споруду, можна наблизити визволення усіх республік. Він не помилився. Україна стала незалежною 24-го серпня 1991 року. На жаль, сам генерал П. Григоренко не дожив до того щасливого дня. Після тяжкої і тривалої хвороби помер 21-го лютого 1987 року. Похований на Православному цвинтарі в Бавнд Бруку, Н. Дж.

Відкрита, майже дитяча посмішка генерала П. Григоренка, розумні очі, його талант, мудрість і християнський подвиг яскравою зіркою світиться в пам'яті кожного, хто його знав. Цей подвиг сту-кає в наші серця, щоб не втрачали пильність, не опускали рук, не допустили повернення московської диктатури.

Раїса Руденко

Екзекутива УАКР...

(Закінчення зі стор. 1)

Така зустріч відбулася 9-го лютого ц. р.

Голова Метрополітального відділу УАКР в Дітройті Зенон Василькевич звітував, що Управа відділу відбула два засідання. З нагоди свят Різдва Христового і Нового року вислано побажання до членства і прихильників із закликом складати пожертви на УАКР, СКУ, бюро у Вашінґтоні і на ліцей для талановитих студентів в Києві. Передано теж побажання місцевими радіопередачами.

Неправдиві і односторонні інформації в пресі від УККА щодо переговорів у справі створення одної централі вносять заколот у громаді. Тому скоре насвітлення цих процесів з боку УАКРади дуже побажане і вказане. Демократична громада в ЗСА має до нас довір'я і це мусимо цінити.

Роман Барановський подав до преси репортаж з нарад Екзекутиви 7-го грудня 1996 року („Свобода" ч. 246 з 26-го грудня 1996 року). У відповідь на відкритого листа голови УККА д-ра Аскольда Лозинського до міністра Геннадія Удовенка відносно його приїзду на Конґрес УККА, разом з Євгеном Стахівим подав правдиве насвітлення п. з. „Дещо про запрошення на конґрес УККА" („Свобода" ч. 230 з 3-го грудня 1996 року). Вислав листи із святочними побажаннями Президентові Леонідові Кучмі, міністрові Г. Удовенкові, до амбасади і консулятів України в ЗСА та демократичним організаціям і установам в Україні, до Світової Служби „Радіо Україна" з протестом проти відправи російською мовою в церкві Трапезній в Києві і передачі по радіо.

Схвалено дотації: на „Літературну Україну" — 400 дол. (для східньої діяспори), на закуп машинки до писання для першої бібліотеки в Криму — Соціяльно-Духовного Центру Українців в Симферополі — 250 дол. і на „Черіті Асосієйшен СИНТЕЗ" в Харкові — 50 дол.

Касовий звіт за неприсутнього А. Шевченка прочитав директор канцелярії Д. Ліщинський.

На засіданні Президії УАКР проведено основну дискусію і аналізу дотеперішніх переговорів між УККА, УАКР і КБО для створення одної громадської централі в ЗСА і оформлено становище УАКР до цього питання.

У цьому питанні УАКР є дальше за переговорами для об'єднання на базі рівности, щоби здійснити процес об'єднання всіх складових частин громади. Якщо б досі намічені пляни до об'єднання в одну централю неможливо було осягнути, то тоді УАКР пропонує створити координаційну раду українсько-американської громади для продовжування спільного координування дій внутрішнього і зовнішнього порядку, які вимагатимуть зусиль цілої громади. Структура цієї ради повинна бути на базі рівности.

Стверджено, що ціла громада є частиною демократичного суспільства, а характеристикою цього суспільства є те, що не має постійних противників, чи постійних приятелів в громадсько-політичному житті, але є постійні інтереси громади і народу. Нав'язуючи до цих засад демократичного суспільства, УАКрада дальше готова продовжувати об'єднуючо-координаційний процес в майбутньому до осягнення наміченої цілі.

Рішено прилучитися до визнання Україною ветеранського статусу для УПА. Чергові наради Екзекутиви і Крайової Ради намічено на 12-го квітня ц. р.

Румунія хоче...

(Закінчення зі стор. 1)

важливіше, щоб Румунія влилася в ядро Центральної Европи, відоме своїми стабільними демократичними структурами, загальноприйнятими принципами економіки і новим типом міжетнічних взаємин",— сказав президент Е. Константінеску.

В Україні появився третій випуск альманаху „Молода нація“

В Україні вийшов з друку третій випуск молодіжного науково-популярного альманаху „Молода нація“. Альманах редаґує 21-річний студент Київського Педагогічного Університету ім. М. Драгоманова Олег Проценко, а Редакційну раду очолює Олесь Доній, і до неї входять молоді дослідники з Києва (за місцем народження) — О. Голобуцький, В. Кулик, М. Розумний, Р. Харчук, Львова — Т. Батенко, А. Луценко, С. Хамуляк, Т. Стефанишин, Донецька — Ю. Дорошенко і Черкас — В. Чепинога. Альманах видає видавництво „Смолоскип“, а дев'ять з дванадцяти членів Редакційної ради є стипендіянтами цього видавництва.

Це вперше, після 70 років, в історії українського молодечого і студентського руху з'являється молодече періодичне видання книжкового об'єму. До подібного видання треба зарахувати журнал „Молода Україна“, який з перервами появлявся у Києві і Львові в 1900-1926 роках, „Студентський вісник“ ЦеСУСу у Празі після Першої світової війни, а також журнали „Розбудова держави“ і „Фенікс“, які видавали на еміґрації після Другої світової війни „Зарево“ і ТУСМ.

„Молода нація“ відрізняється від своїх попередників в основному тим, що авторами статтей у переважаючій більшості є 20-річні студенти з різних реґіонів України. Їхні погляди висловлені у їхніх статтях, аналітично-синтетична інтерпретація політичних, ідеологічних, філософських, наукових і суспільно-громадських явищ — є важливим показжчиком обличчя сучасної української молоді, яка завтра буде стояти при кермі української державності і відігравати важливу ролю у духовному і національному відродженні нашого народу. Кожний випуск альманаху є збірником доповідей молодих учасників науково-теоретичних конференцій, які організує в різних містах України Видавництво „Смолосклип“.

У першому випуску альманаху (262 стор.) 15 авторів Києва і Львова розглядають суспільно-громадські, політичні, ідеологічні й культурні питання у творах М. Хвильового, П. Куліша, членів „Братства Тарасівців“, письменників-дисидентів.

У другому випуску (238 стор.) 25 студентів і модих політологів Києва, Львова, Харкова і Луганська присвятили свої статті ідеологічним і політичним проблемам та питанню „національної ідеї“ у творах В. Липинського, М. Драгоманова та в сучасній Україні.

Третій випуск „Молодої нації“ (254 стор.) 37 авторів, присвячений християнству і молодіжній проблематиці в сучасній Україні. Тоді, коли у двох попередніх випусках були опубліковані матеріяли конференцій, які відбувалися у Києві, то у третьому — матеріяли молодечих науково-теоретичних конференцій у Івано-Франківському, Чернігові і Чернівцях.

Опубліковані доповіді івано-франківської молодечої конференції („Цінністні орієнтири демократії: формування політичної свідомости на ґрунті християнства“): П. Андрусяк „Держава та Церква в Україні: деякі аспекти співіснування“, В. Іваночко „Формування доброго громадянина через Пласт на основі християнської моралі“, О. Клинченко „Роля християнства як чинника культурної консолідації українського суспільства“, С. Моругін „Християнство і політика: у пошуку форм взаємодії“, М. Розумний „Християнські цінності і ситуація вибору“, А. Романчук „Роля церкви у процесах політичної структуризації суспільства“, Р. Стасько „Аналіза та перспективи розвитку політичної ситуації в Україні та роля християнської демократії“, Л. Чорній „Релігійний фактор у сучасних державотворчих процесах в Україні“, В. Єшкілєв „Філософія еліти у демократичному суспільстві“.

Загальні теми доповідачів у Чернігові („Молодь і демократія“) і у Чернівцях („Українська молодь: перехід від тоталітаризму до демократії“) були присвячені молодіжній проблематиці і деяким ідеологічним питанням в сучасній Українській державі.

Зі статтей, опублікованих у двох молодіжних розділах, говориться про формування в Україні „молодіжного політичного лідерства“, яке є інтелектуальніше, рішучіше і гнучкіше за своїх попередників та яке набуває дедалі більш демократичних форм і проявів. З цих статтей еміґрантський читач може зробити для себе дуже виразне уявлення про те, якою є сучасна провідна молодь в Україні, які її думки та яка у неї візія майбутнього України. Опубліковані на цю тему статті: С. Биконя „Молодь і економічна демократія“, В. Гаврилов „Перспективи патріотичного виховання молоді“, О. Гавриленко „Молодь Чернігова в сучасному суспільно-політичному вимірі“, О. Глушко „Молодеча політика сучасної Швеції — приклад для України“, О. Голобуцький „Молодечий рух: акценти змінюються“ та „Молодь і демократія у післятоталітарних країнах“, Володимир Горбач „Проблема прав людини і українська молодь“, Віталія Горбач „Психологічні особливості молодіжного політичного лідерства“, Г. Дубченко „Молодь України і політика: спроба аналізу політичної свідомости“, В. Кулик „Проблеми молоді та екстремізм“ і „Студентський рух: проблеми та перспективи“, О. Куценко „Особистість і нація: актуальність проблеми за поглядами українських націоналістів“, М. Розумний „Рух молодечої альтернативи та його перспективи в сучасній Україні“ і „Українська ідея в сучасній Україні“, І. Соломаха „Індивідуалізм молодого покоління як основа прискореного процесу реформування українського суспільства“, В. Чепинога „Молодь України: проблема катарсису або геть від 'нормального' суспільства!“ та „Молодече середовище України у післятоталітарну добу: методологія виживання“, В. Чепурний „Із пащі дракона: виховання в молоді християнських цінностей — запорука демократії“, В. Єрмак „Проблеми формування національно-державницького світогляду молоді в сучасній школі“, В. Голець „Генеза та засади єдности молодечого руху в Україні“, К. Грицкан-Дідковський „Колективізм — індивідуалізм — колективізм — три стадії єдиного процесу у молодечому середовищі в післятоталітарний період“, С. Моругін „Покоління як соціяльно-політична одиниця: проблеми структуризації української молоді“, Н. Нечаєва „Проблеми молоді і засоби масової інформації“, Ю. Юрійчук „Політична культура сучасної української молоді“.

У розділі історичних досліджень опубліковано статті А. Луценка, О. Аркуші та М. Мудрого, права — В. Шатіла про громадянське суспільство, літературознавства — Т. Лозової та Р. Харчук про дві молодіжні антології поезії — „Молоде вино“ і прози — „Тексти“.

Альманах „Молода нація“ став сьогодні єдиним в Україні періодичним виданням, на сторінках якого молодь вносить вагомий вклад у розвиток української політичної думки XXI століття.

Річна передплата альманаху „Молода нація“ (чотири випуски) виносить 60 ам. дол. (або 80 кан. дол.) з оплатою летунської пошти. Замовлення проситься слати на таку адресу: Smoloskyp, 1863 Pioneer Parkway East, # 210, Springfield, OR 97477.